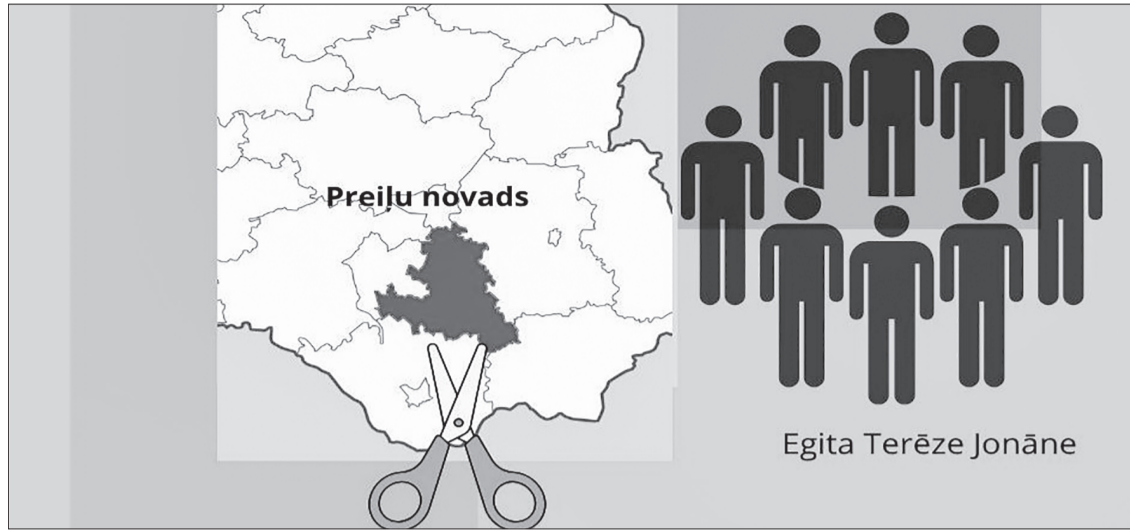

Pagastu apvienošanas reforma Preiļu novadā

PAGASTU PĀRVALDNIĒKU VIEDOKLIS

Upmalas un Rožkalnu pagastu pārvaldes vadītāja Inta Kivleniece:

«Man ir Upmalas un Rožkalnu pagasti, strādāju un tieku galā. Es šeit dzīvoju, šie pagasti ir daļa no manas dzīvesvietas, jo te ir mana saimniecība un mana darbavieta. Un man ir svarīgi, lai mana dzīvesvide būtu sakopta, pievilcīga, skaista. Teritorija ir liela, tāpēc darāmā daudz. Piemēram, mēs paši audzējam (uzturam divas siltumnīcas) stādīņus ciemu apzaļumošanai un izdaiļošanai. Ja kapliča ir vajadzīga brīvdienās, durvis atver tas, kurš ir brīvāks. Esmu klāt pasākumu rīkošanā un pagastu svētkos; sakopjam kapsētas; apsekojam un labojam ceļus; apsekojam krautuves, kad mežnieki cērt mežus; cīnāmies ar suņiem un kaķiem; glābjam stārķus utt. Ja vajag kaut kādus datus, apsekošanas, marķēšanas, piemēram, izstrādājot Preiļu novada teritoriālo plānojumu, tad to dara arī pagasta cilvēki. Mēs arī rakstām un īstenojam projektus. Paldies komandai – visi kolēģi ir ļoti strādīgi. Ja pievienos trešo pagastu, darba nepaliks mazāk. Bet kā tas notiks reālajā dzīvē – to varēs spriest tad, kad būs zināms pagastu apvienības pārvaldnieka amata apraksts.»

Galēnu un Sīlukalna pagastu pārvaldes vadītāja Ieva Brūdere:

«Es neuzskatu, ka šī reforma bija vajadzīga. Jau tagad ir divi pagasti – tas ir daudz. Esmu darbā no plkst. 8.00 un līdz plkst. 17.00, dažreiz pat ilgāk. Mums ir ļoti daudz darba (un Ieva nosauca pienākumus, kurus iepriekš uzsvēra Inta – E.T.J.). Ja jāveic remonts, meklēju, kas to darīs un slēdzu līgumus, vēlāk arī uzraugu darbus. Pati vedu un atvedu strādniekus, kas strādā kapsētās. Iedzīvotāji nāk uz pagastu un lūdz aizpildīt ienākuma deklarācijas Valsts ieņēmumu dienestam un pieteikumus Lauku atbalsta dienestam. Cilvēki raksta, zvina naktī, ja ir ģimenes konflikts. Tev arī iedzīvotāji ir jāuzklausa, jāsazinās ar citiem speciālistiem, lai cilvēkam nav jāraksta iesniegums... Mēs esam gan psihologi un ārsti, gan pastnieki, policisti... Ja ir trešais pagasts – tas ir smagi, es nevaru iedomāties, ka varēs strādāt, ja tu darbu dari pēc sirdsapziņas un kvalitatīvi. Jā, cilvēku laukos paliek mazāk, bet pārējais – ceļi, kapsētas... darbi nesamazinās.»

kuma deklarācijas Valsts ieņēmumu dienestam un pieteikumus Lauku atbalsta dienestam. Cilvēki raksta, zvina naktī, ja ir ģimenes konflikts. Tev arī iedzīvotāji ir jāuzklausa, jāsazinās ar citiem speciālistiem, lai cilvēkam nav jāraksta iesniegums... Mēs esam gan psihologi un ārsti, gan pastnieki, policisti... Ja ir trešais pagasts – tas ir smagi, es nevaru iedomāties, ka varēs strādāt, ja tu darbu dari pēc sirdsapziņas un kvalitatīvi. Jā, cilvēku laukos paliek mazāk, bet pārējais – ceļi, kapsētas... darbi nesamazinās.»

Rušonas pagastu pārvaldes vadītājs Dainis Alžāns:

«Pašlaik šo jautājumu ir grūti komentēt, jo man nav zināmi darbi, kurus būs jādara pārvaldniekam šajos trīs pagastos. Būs amatu apraksti, tad varēs sniegt atbildi. Iedzīvotājam ir svarīgas citas prioritātes – lai būtu sakārtoti ceļi, kapsētas, neatkarīgi no tā, kas būs pārvaldnieks vai cik pagasti būs apvienoti. Galvenais, lai ir kur samaksāt nodokli, komunālos rēķinus utt.»

PĒCVĀRDS

2023. gada maijā Aldis Adamovičs kā pilnvarotā persona bija iesniedzis Preiļu novada domei un Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijai iedzīvotāju kolektīvo iesniegumu ar 306 parakstiem, kur teikts: «(...) pieprasām saglabāt vienu pagastu pārvaldnieku Pelēču un Aizkalnes pagastos.»

Ārijs Vucāns jautāja, kāpēc, stājies domes priekšsēdētāja amatā, viņš rīkojas pretēji, Aldis Adamovičs atbildēja: «Pilnīgi pretēji netiek darīts. Tas ir līdzekļu ekonomijas nolūkos, un katru gadu samazinās iedzīvotāju skaits un atsevišķas funkcijas, līdz ar to tiek piedāvātas izmaiņas.»

UZZIŅAI

Iedzīvotāju skaits Preiļu novadā

Uz 2023. gada 1. janvāri – 17 059, tai skaitā:	Uz 2026. gada 1. janvāri – 15 918, tai skaitā:
Aglonas pagastā – 1625;	Aglonas pagastā – 1490;
Aizkalnes pagastā – 467;	Aizkalnes pagastā – 423;
Galēnu pagastā – 654;	Galēnu pagastā – 607;
Pelēču pagastā – 623;	Pelēču pagastā – 540;
Preiļos – 6304;	Preiļos – 5956;
Preiļu pagastā – 951;	Preiļu pagastā – 932;
Riebiņu pagastā – 1179;	Riebiņu pagastā – 1120;
Rožkalnu pagastā – 638;	Rožkalnu pagastā – 595;
Rušonas pagastā – 1304;	Rušonas pagastā – 1247;
Saunas pagastā – 801;	Saunas pagastā – 722;
Silajāņu pagastā – 329;	Silajāņu pagastā – 283;
Sīlukalna pagastā – 428;	Sīlukalna pagastā – 413;
Stabulnieku pagastā – 649;	Stabulnieku pagastā – 577;
Upmalas pagastā – 608;	Upmalas pagastā – 555;
Vārkavas pagastā – 499.	Vārkavas pagastā – 458. ▼

(Avots – Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde)

Publicitātes un autores foto, autores kolāža

«Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem». Par projekta raksta «Pagastu apvienošanas reforma Preiļu novadā» saturu atbild SIA «Vietēja».

MAF
Mediju atbalsta fonds

No 1. septembra Preiļu novadā apvienos pagastu pārvaldes, izveidojot pagastu apvienības. To nolēma Preiļu novada domes deputāti, lai gan bija ilga diskusija apvienoto komiteju sēdē, kur bija vairāk jautājumu nekā atbilžu. Tāpat nebija plašāka skaidrojuma, kādi būs apvienoto pagastu pārvaldnieku pienākumi un kur radīsies ekonomija, ja, piemēram, Rušonas pagastu apvienībā būs jauna štata vieta – lietvedis.

Tikmēr “Vietējās Latgales Avīzes” aptaujātie pagastu pārvaldnieki uzsvēra, ka darba paliks vēl vairāk un ka pagasta pārvaldnieks pagasta iedzīvotājiem būs pieejams retāk. Savukārt iedzīvotāji puda neizpratni, kāpēc pašvaldība pirms svarīgu lēmumu pieņemšanas neprasa viņu redzējumu.

Reformas saturs

To apvienoto komiteju sēdē izklāstīja Preiļu novada pašvaldības izpilddirektors Aldis Džeriņš. Pašvaldība izveidos Aizkalnes, Pelēču un Rušonas pagastu apvienību, Galēnu, Sīlukalna un Stabulnieku pagastu apvienību, Preiļu un Saunas pagastu apvienību, Riebiņu un Silajāņu pagastu apvienību, Rožkalnu, Upmalas un Vārkavas pagastu apvienību, savukārt Aglonas pagastu pārvalde darbosies kā līdz šim. «Tas ir saistīts gan ar līdzekļu ekonomiju, gan ar darba efektivizāciju. Tiek ņemta vērā arī komunālo pakalpojumu nodrošināšana iedzīvotājiem. Tas skar tikai pagastu pārvalžu vadītājus, pārējos darbiniekus – ne, izņemot lauku konsultantus, jo ir priekšlikums tos likvidēt,» teica Aldis Džeriņš.

Jāiestarpina, ka domes lēmumu aprakstā teikts, ka pašvaldība šajā reformā ietaupīs 70 000 eiro.

Deputātu diskusija

Deputāts Ārijs Vucāns jautāja, kāpēc pašvaldību neapmierina jau esošais pagastu pārvalžu modelis, kas būs efektīvāks un labāks, tāpat kādas būs funkcijas un darba attiecības ar pagastu pārvaldniekiem, kuri nodrošina norises pagastā, sākot ar kultūras dzīvi un beidzot ar ceļu remontiem.

Deputāte Aija Bitinas jautāja, kāpēc neapvieno Aglonas pagastu pārvaldi, kā arī atzina, ka reformai nav pamatojuma ciparos (bija jāuzsver apvienoto pagastu teritoriālais lielums, ceļu garums utt.). Pēc viņas aplēsēm, Riebiņu pagastu apvienība aptvers 180 km² teritoriju, bet Rušonas pagastu apvienība – 360 km², tāpēc vaicāja, vai ir saprasts, kā tik lielu teritoriju apsaimniekot. Turklāt nav padomāts par citiem štata darbiniekiem pagastu pārvaldēs, piemēram, Rušonas pagastā nav lietvedža.

Bet Ārijs Vucāns puda šaubas, vai šai reformai nebūs sociāla ietekme, tāpēc ka iedzīvotāji ir pieraduši pie esošā pagastu pārvalžu modeļa, kur viņiem ar pagastu pārvaldnieku ir tieša komunikācija. Viņš atzina: «Jautājums, kā nodrošināt valsts pārvaldību, ir ļoti nopietns. Jūsu argumenti mani nepārliecina. Ne jau drošība veidosies, runājot pie Valsts prezidenta pilī vai NBS. Paskatāmies uz ikdienas dzīvi. Lai nodrošinātu drošību, būtu nepieciešams visā pagasta teritorijā nodrošināt gan pārvaldību, gan lokālu atbalstu jebkurā dzīves situācijā. Pēc šīs reformas šis atbalsts kļūs tikai vājāks. Mums jāstiprina pagasti,

jāapmāca pagastu pārvaldnieki civilajā aizsardzībā. Preiļos visi dienesti ir vienas minūtes attālumā, bet kas palīdzību sniegs pagastos? Ejam nepareizā virzienā.» Viņš uzskata, ka, lai algotu domes priekšsēdētāju vietniekus, tiek ietaupīts uz pagastu pārvalžu rēķina.

Savukārt Aija Bitinas ierosināja izlīdzināt atalgojumu lietvežiem pagastu pārvaldēs.

Deputātu jautājumus komentēja izpilddirektors un domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs. Izpilddirektoram neesot pretenziju pret esošajiem pagastu pārvaldniekiem, tomēr notiks konkurss par pagastu apvienību vadītāju amatam, tāpēc ar esošajiem pagastu pārvaldniekiem tiks pārtrauktas darba attiecības. Viņš puda cerību, ka pašreizējie pagastu pārvaldnieki piedalīsies šajā konkursā. Pagastu pārvaldnieki kultūras dzīvi nenodrošinot, viņi sadarboties ar kultūras namiem, un pagastu pārvalžu vadītāju amatu aprakstos nav pienākuma nodrošināt kultūras pasākumus, teica izpilddirektors. Deputāti gan iebilda, ka reālā aina ir cita – pārvaldnieki aktīvi iesaistās visās pagastu norisēs.

Aglonas pagastu pārvalde netiks apvienota, jo tai ir sava komunālā saimniecība, tur darbojas pirmskolas izglītības iestāde un vidusskola, tur atrodas svētvietā (Aglonas bazilika), skaidroja izpilddirektors un domes priekšsēdētājs. Aldis Adamovičs arī solīja, ka pagastu apvienību vadītājiem tiks noteikti lielāks atalgojums. «Ja mēs runājam par pagastu teritorijām, tad ir pagasti, kur ir purvi, kurus neapsaimnieko, un ir pagasti, kur ir lieli ezeri, mežu masīvi. Te ir runa vairāk par iedzīvotāju skaitu,» teica viņš. Un informēja, ka viena pagastu apvienība aptvertu 1500 iedzīvotājus.

Domes priekšsēdētāja vietniece Maruta Plivda ieteica domes lēmumā norādīt, ka pagastu pārvalžu apvienošana ir saskaņota ar iedzīvotāju konsultatīvajām padomēm un ka iebildumu no šīm padomēm nebija. Bijis tikai priekšlikums, lai pagastu pārvaldē vismaz pusdienu būtu kāds cilvēks, pie kura iedzīvotāji varētu vērsties.

Jāiestarpina, ka iedzīvotāju konsultatīvo padomju pārstāvji teica «Vietējai Latgales Avīzei», ka sapulce bija tikai informatīva.

Vēlāk jau domes sēdē par pagastu pārvalžu apvienošanu septiņi deputāti nobalsoja «par», pieci «pret» un viens «atturas», līdz ar to šī reforma notiks.

IEDZĪVOTĀJU VIEDOKLIS

«Vietējā Latgales Avīze» jautāja iedzīvotājiem Galēnos un Rušonā, ko viņi domā par pagastu reformu.

Pēteris atzina: «Esmu apmierināts ar šī brīža pārvaldību. Vai viens cilvēks varēs pārvaldīt trīs pagastus? Jau divos pagastos aizbrauc, paraksta papīrus un viss. Jāpadomā, kā būs tam cilvēkam trīs pagastos. Diez vai tas būs lietderīgi.»

Dans: «Neesmu par šo reformu. Pārvaldniekam jau ir divi pagasti, un, ja viņam būs trīs, – pārvaldniekam visus uzraudzīt, apvienot un pabeigt darbus laikus būs grūti. Šis jautājums ne tikai jāpieņem domē, bet arī jāprasa iedzīvotājiem, vai viņi atbalsta reformu. Viņi šeit ikdienā dzīvo, tas jāņem vērā.»

Marija: «Palielināt pagastu skaitu pārvaldniekam – tas ir slikti, un no pieredzes zinu – jo vairāk pievieno, jo mazāk līdzekļu paliek vietējiem. Visi

grib kaut ko vairāk centrā. Pārvaldnieks visus regulē, un, ja nebūs pārvaldnieka uz vietas, kas šos darbus regulēs? Vajag pajautāt iedzīvotājiem – ar anketām vai sabiedrisko apspriešanu, varbūt var telefoniski.»

Sarunu varoņi atzina, ka dodas uz pagastu pārvaldi gan nomaksāt rēķinus (par zemi, komunālajiem pakalpojumiem) un risināt problēmas (plīsis ūdensvads, bedrains ceļš utt.), gan aprunāties par dzīvi, tāpēc, kā uzskata viņi, pagastu pārvaldniekiem būtu jābūt pagastmājā katru dienu.

Jāiestarpina, ka citviet iedzīvotāji nebija atsaucīgi, atrunājās ar steigu vai teica, ka negrib runāt publiski, bet bez diktoфона un kameras viņi uzsvēra, ka pašvaldības attālinās no cilvēkiem, vairs nejaudā, ko viņi vēlas, lai gan pašvaldības ir cilvēku ievēlētās un tām jāstrādā visas kopienas labā.